

ARXIU HISTÒRIC MUNICIPAL

DOCUMENT DEL MES

CREMA DE L'ARXIU DUCAL PELS AGERMANATS

TÍTOL: PROCÉS SEGUIT A LA CORT DE LA GOVERNACIÓ DE VALÈNCIA, SOBRE LA CREMA I DESTRUCCIÓ DE L'ARXIU DEL PALAU DELS DUCS DE GANDIA, EN LA GUERRA DE LES GERMANIES.

DATACIÓ: DEL 17 DE NOVEMBRE DE 1523 AL 7 DE MARÇ DE 1524

VOLUM: 94 FULLS + 3 FULLS .

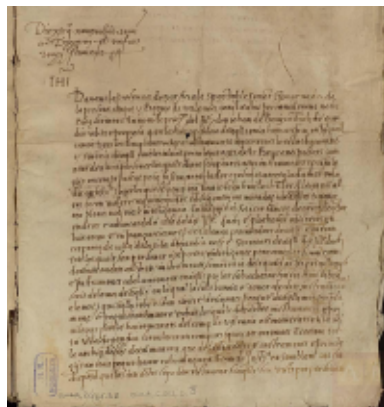
LLOC: VALÈNCIA

ARXIU: ARCHIVO HISTÓRICO DE LA NOBLEZA (TOLEDO)

SIGNATURA: OSUNA, CAIXA 565, DOCUMENT NÚM. 9

Amb ocasió de l'inici de les celebracions al voltant dels 500 anys de la Guerra de les Germanies i de la visita de la directora de l'Arxiu Històric de la Noblesa, hem seleccionat un document preciós i significatiu sobre la destrucció i posterior reconstitució de l'arxiu, que la duquessa Maria Enríquez havia manat organitzar i descriure, a càrrec de quatre notaris al servei de la casa ducal.

Us transcrivim el testimoni contingut en aquest procés, en el qual el notari gandià i secretari del ducat, Francesc Pérez de Culla, ens descriu el que va passar:

*"... en lo dia de sanct Jaume, que fôu a vint y cinch de juliol de l'any mil cinch cents vint y un, que entrà lo camp dels agermanats de València en Gandia, donat lo sacco en la casa del dit illustre Duch. Muntaren en la torre e romperen los armaris del dit archiu e lançaren tots los dits actes per la torre, per la porchada y plaça davant lo palacio e aposento, e baix en la plaça los acabarien de squinçar, e altres ne cobrien les espases de forma que tots los posaren a perdicció. E açò veu ell dit testimoni en lo dia après ja de nit quant passà per la plaça per eixir-se'n de Gandia e, après tornat, veu més a hull la gran perdicció de dits actes e dels armaris trencats alt en lo dit archiu."*v